

[Aksel Larsen.]

nede. Det kan godt være. Selv om man skulde forkaste vore Ændringsforslag, selv om man paa adskillige Punkter skulde handle stik imod, hvad demokratiske Principper eller den sunde Fornuft tilsiger, vil alligevel det Grundlovsforslag, der kommer ud af dette, blive bedre end den bestaaende Grundlov. Jeg er ikke sikker paa, at det bliver det, hvad selve det tekniske angaar, den kommende Rigsdags Arbejdsduelighed, men jeg synes, at her falder Ansvaret paa dem, der har konstrueret dette Monstrum. Men det vil blive at foretrække paa en hel Række andre og meget vigtige Punkter. Valgretsaldere nedsætter man ganske vist ikke til 21, men fra 35 henholdsvis 25 Aar til 23 Aar, og det er i hvert Fald et Fremskridt. Vi slipper af med Landstinget i dets nuværende Form. Vi faar noget, som i hvert Fald i Princippet, om end ikke i Praktis, er et Etkammersystem, og saadan er der en hel Række Fremskridt, som man ikke kan se bort fra, og som bevirker, at vi vil stemme for det.

Saa er Spørgsmaalet: Bliver det nogen Sinde til Lov? Jeg vil ikke være Spaamand, men det forekommer mig at være meget problematisk. Jeg vil i hvert Fald henstille til Regeringens og Regeringspartiernes Overvejelse, om man er inde paa den helt rigtige Vej. For at det kan blive til Lov, skal det have 45 pCt. af Stemmerne ved en Folkeafstemning. Det er naturligvis ikke Fler-tallet af Vælgerne, men det er mange; det er mange, fordi, hvis det drejer sig om, hvorvidt Pedersen eller Hansen eller det ærede Medlem Hr. Krag eller det ærede Medlem Hr. Jens Thomsen skal vælges i en Valgkreds, saa interesserer det Befolkningen i høj Grad, og der er store Slagsmaal, og Vælgerne kan mobiliseres til at stemme for den ene eller den anden. Men stemme om noget, der er saadan mere fjernt og ret abstrakt som en Grundlov, det er noget andet. Kan man faa Vælgerne til det? Det var svært i 1920, og da gik der dog i mange Henseender en Begejstringsbølge over Landet paa Grund af det, der foranledigede en Grundlovsændring.

Jeg er ikke sikker paa, at man paa Forhaand skal anse det for givet, at man faar de 45 pCt., og jeg vil ikke undlade at advare imod at løbe nogen Risiko. Hvis man tager en Folkeafstemning om Forslaget til ny Grundlov, og hvis det ikke lykkes at opnaa 45 pCt. af Vælgerne og Forslaget ikke vedtages, bestaar Regeringen og Rigsdagen, og det gaar naturligvis alt sammen, men saa er det blevet demonstreret, at der ikke er

45 pCt. af den voksne Befolkning her i Danmark; der gider gøre saa meget for at forsvare det demokratiske System, at de gaar hen og stemmer for den nye Grundlov. Det er en Risiko, det skal man overveje. Det udelukker ikke, at man kan faa vedtaget en ny Grundlov; det kan man sagtens, man kan let faa de 45 pCt. af Befolkningen til at gaa hen og stemme; men det afhænger af, hvad det er for en Grundlov, og jeg frygter, at der skal vise sig en Passivitet i den demokratiske Del af Befolkningen, den landstingsfjendtlige Del af Befolkningen, fordi dette Grundlovsforslag næsten paa ingen Punkter imødekommer, hvad man har kæmpet for gennem Generationer, hvad man har opbygget sine Partier paa, og hvad man er gaaet til Valg for den ene Gang efter den anden.

Lav Forslaget om. Hold jer til Programmerne. Gennemfør, hvad Befolkningsflertallet ønsker. Tag den fornødne Kamp med Det konservative Folkeparti, hvis de ikke vil bøje sig; tag den fornødne Kamp med Venstre, hvis Venstre ikke vil bøje sig. Jeg er sikker paa, at det vil være muligt at sejre, hvis man kommer med en virkelig demokratisk Grundlov, helst med Republik, under alle Omstændigheder med lovsikret Parlamentarisme og Begrænsning af Kongens suveræne Magt, med Etkammersystem, med 21 Aars Valgretsaldere, med Sikring af Befolkningens demokratiske Rettigheder og med Bestemmelser, som gør det muligt at sikre os; at den udøvende Magt, at Administrationen stammer fra Folket. Saa vil man se, hvor Folkeflertallet her i Danmark vil rejse sig og sikre et Stemmetal ved Folkeafstemningen, der ligger langt over de 45 pCt.

Det var jo lignende Anskuelser, som i 1920 fik Socialdemokratiet til at forholde sig passivt ved Folkeafstemningen og lade andre Partier om at trække Læset, idet de sagde: Dette er ikke godt nok til, at vi vil ulejlige vore Vælgere med at gaa hen og stemme. Man skal lade være med at løbe den Risiko, at Socialdemokratiets egne Vælgere — for slet ikke at tale om Det radikale Venstres Vælgere — siger ved Valget, at dette er ikke godt nok til, at vi gider gaa hen og stemme for det, det kan saamænd være temmelig ligegyldigt, om vi faar dette eller noget andet.

Jeg har ikke villet undlade at sige dette, saa hvis det skulde gaa galt, kan man i hvert Tilfælde ikke bebrejde os, at vi, som saa Faren, tav stille, da det var Tid at tale.

I øvrigt anbefaler jeg de af os stillede Ændringsforslag til Vedtagelse. Skulde de